

Dato: 01.12.2023

Tema: Viten/kunnskapsetikk

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ

عَنْهُ مَسْئُولًا ﴿36﴾

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

اللَّهُمَّ انْفَعْنِي بِمَا عَلَّمْتَنِي وَعَلِّمْنِي مَا يَنْفَعُنِي وَزِدْنِي عِلْمًا.

Kjære troende!

I verset jeg har lest beordrer vår Allmektig Herre slik: «**Følg ikke det du ikke har noen (sikker) viten om. Øret, øyet og hjertet; alle disse vil nemlig bli spurt om det.**»

[1] I hadithen jeg har lest ber vår kjære profet slik: «**Å Allah, la meg dra nytte av det du har lært meg. Lær meg kunnskap som vil gagne meg og øke kunnskapen min.**» [2]

Mine kjære brødre!

Vi er medlemmer av en sivilisasjon hvis første bud begynner med «les». Religionen Islam satte stor pris på kunnskap og kunnskapsrike mennesker, og satte visse kriterier for å tilegne seg og bruke kunnskap. Hensikten med å tilegne seg kunnskap er derfor først og fremst å forstå sannheten og å være nær Allah ved å gjøre nyttige gjerninger. De som gjennom historien har brukt kunnskapen til andre formål enn dette, har brukt informasjon for sine egne interesser og brrakt smerte og lidelse til menneskeheten i stedet for lykke.

Kunnskapen, som i utgangspunktet skal lede til sannheten og skjønnheten, fører til tap av disse verdiene når den blir misbrukt. Kunnskapsmisbruk er et forsøk på å sette kunnskap som kan brukes til menneskehetens fordel, i ondskapens tjeneste eller gjøre den til et verktøy for egen vinning.

Mine ærede brødre!

Hensikten med vitenskapen er å lære og lære bort ting som vil gagne mennesker, miljøets orden og alle levende ting. Å bruke kunnskap til formål som vil skade miljøet vårt og alle levende ting er å misbruke den.

Med dette overgrepet, som manifesterer seg i mange forskjellige områder, ble mange byer ødelagt av en bombe, hundretusener av mennesker ble drept, og det naturlige og økologiske miljøet ble ødelagt. Genmodifiserte matvarer har erstattet den naturlige maten som mennesker og levende vesen lever av. Kort sagt; i dag ser vi dessverre at informasjon brukes til skade for menneskeheten på mange felt, ikke til fordel for den.

Kjære troende!

Kunnskap er som en medisin; når den brukes på en god måte, kurerer den mange sykdommer. Når det brukes på en dårlig måte, får man mange giftstoffer fra det. Så la oss alle bruke kunnskap til fordel for menneskeheten og miljøet ved å se den som et middel som fører til al-Haq, sannheten og visdommen. La oss svare med kunnskapsetikk mot de som misbraker informasjon. La oss derfor gå etter den riktige informasjonen. La det være visst at dominansen av lykke i verden vil være mulig med formidling av kunnskap som fører til sannheten og gagnar menneskeheten.

Jeg avslutter min khutba med følgende hadith, som fastslår den tragiske skjebnen ved å bruke kunnskap som et middel for egen vinning til og personlig tilfredsstillelse;

«**En person som lærer en viten som [egentlig] må læres for Allmektige Allahs skyld, bare for å oppnå verdslig nytte, vil ikke engang kunne kjenne lukten av paradiset på dommens dag.**» [3]

[1] Isra 17/ 36.

[2] Tirmizi, Deavat, 128.

[3] Ebu Davud, İlim, 12.